

Nee, de cijfers zijn niet écht rooskleurig

Professor Portzky zei deze week in *De Morgen*: "Sinds we inzetten op preventie gaan de cijfers duidelijk naar beneden. Tussen 2000 en 2017 zijn de suïcides met 25 procent afgenomen" (*DM 17/12*). Enkele jaren geleden verloor ik mijn zoon Benoit (22) toen hij onverwachts uit het leven stapte. Daarop richtte ik een vzw op die projecten lanceert om zelfdoding onder de aandacht te brengen, zodat anderen het lot bespaard blijft dat onze familie en vrienden moesten ondergaan. En daarom wil ik reageren op zowel de oorspronkelijke doelstelling van minister Wouter Beke (CD&V) om te besparen op Geestelijke Gezondheid, als op de vreugdecijfers van professor Portzky.

Gemiddeld is de zee één meter diep. De tussentijdse evaluatie van het Vlaams Actieplan Suïcidepreventie 2020 laat evenwel duidelijk zien dat de doelstellingen bij verschillende doelgroepen totaal niet gerealiseerd werden: bij vrouwen is er slechts een daling van 11 procent ten opzichte van 2000 en bij vrouwen ouder dan 75 jaar zelfs een stijging van 1 procent. Bij de mannen tussen de 45 en 59 jaar kon slechts een daling worden vastgesteld van 5 procent. Bij de vrouwen is het zelfs zo dat er in die leeftijdsgroep een stijging van 22 procent kan worden vastgesteld in vergelijking met 2000.

Wat Agentschap Zorg en Gezondheid van de Vlaamse Overheid (cijfers 2017 - recent gepubliceerd) daarnaast ook vaststelde, is dat het aantal verloren levensjaren door suïcide zéér hoog is in Vlaanderen: "Het grote aantal sterfgevallen op relatief jonge leeftijd zorgt ervoor dat suïcide bij mannen de tweede belangrijkste oorzaak van verloren levensjaren is na longkanker. Bij vrou-

wen is suïcide de derde belangrijkste oorzaak van verloren levensjaren na borst- en longkanker."

Tevens is het "aantal sterfgevallen waarvan de intentie niet kon bepaald worden" een belangrijk gegeven om mee rekening te houden in de cijfers. Bijvoorbeeld mannen tussen de 50 en 59 jaar: bij deze leeftijdsgroep lagen de suïdecijfers in 2017 gemiddeld iets lager dan in 2000 (-4 procent). Maar als we ook rekening houden met het aantal sterfgevallen waarvan de intentie niet kon bepaald worden, zien we een zeer sterke stijging t.o.v. het jaar 2000, namelijk een stijging van +20 procent. Hebben we redenen om vreugdecijfers uit te brengen? Of is er te weinig onderzoek gevoerd?

De overheid kan hieruit toch enkel concluderen dat zé te weinig spendeert aan preventie in

Waarom verhoogt Wouter Beke de efficiëntie van de zelfmoordlijn niet door studenten in te schakelen?

zelfdoding. Vlaanderen investeert 3,7 miljoen euro in preventie van zelfdoding volgens Plan 2020. België minder dan 5 miljoen. Jaarlijks sterven er officieel 1.800 mensen in België aan zelfdoding. De verdoken zelfdodingen kennen we uiteraard niet. Ter vergelijking: volgens het verkeersinstituut VIAS stierven er vorig jaar 620 verkeersdoden. Tegen 2020 wil men het aantal verkeersslachtoffers terugdringen naar 420 personen. Uiteraard zijn er dat 620 te veel maar spijtig genoeg moeten we vast stellen dat er 3 maal méér mensen sterven in België door zelfdoding.

Om een cijfervoorbeeld te geven: men is fier om méér dan 100 miljoen uit te geven aan fietsinvesteringen maar op de 3,7 miljoen euro voor de preventie van zelfdoding wil men beknibben.

Op 31 januari 2018 schreef Vlaams minister van Welzijn Wouter Beke een opiniestuk op zijn website en daarin vermeldde hij dat hij moeite had met de tendens in de neoliberale wereld om steeds maar te berekenen wat een mens kost aan de maatschappij: "Wat kost een mens? Dat is niet de vraag die we ons moeten stellen. Wel: zijn we bereid te 'investeren' in mensen die hulp nodig hebben." Kortom, een maatschappij dient te investeren in degelijke hulp.

De Zelfmoordlijn werkt enkel met vrijwilligers. Ze stellen echter vast dat het steeds moeilijker wordt om vrijwilligers te vinden. Waarom betaalt men die mensen geen vergoeding?

Of waarom verhoogt Wouter Beke de efficiëntie van de zelfmoordlijn niet? Dat kan hij door bijvoorbeeld studenten psychologie, pedagogie, geneeskunde, verpleegkunde, maatschappelijk werkers... in te schakelen in de Zelfmoordlijn. Verbind studiepunten aan deze stages en dan zal een risicopersoon misschien wél iemand aan de lijn krijgen als hij op het punt staat er een einde aan te maken. Dan hoeft de suïcidekandidaat misschien geen vijf dagen te wachten op een antwoord via e-mail of chat van 1813.

Waarom start hij geen chat- en e-mail-samenwerking op met Nederland? Nederland heeft dat bijvoorbeeld gedaan met Suriname.

Beknibbelen, vreugdecijfers publiceren in plaats van kansen te grijpen.